

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Haplové a soudkyň JUDr. Zuzany Bystřické a JUDr. Jany Kubenové v právní věci žalobce **P., spol. s.r.o.**, se sídlem, zast. Ing. Tamarou Štěrbovou, daňovou poradkyní, se sídlem 686 01 Uherské Hradiště, V Teničkách 614, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, pracoviště Brno, Veverí 7, 602 00 Brno, o žalobě proti rozhodnutí č.j.: ze dne 20.5.2010,

t a k t o :

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou napadeným rozhodnutím č.j.: ze dne 20.5.2010 žalovaná příslušná k rozhodování podle ust. § 5 písm. a) bod 4 zák. č. 582/1991 Sb., zamítla odvolání plátce pojistného P., spol. s.r.o., se sídlem , (dále v textu žalobce) proti rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení Zlín č.j. ze dne 1.4.2010 (dále v textu rozhodnutí OSSZ Zlín) a napadené rozhodnutí potvrdila. Napadeným rozhodnutím byla žalobci v souladu s ust. § 104a zák. č. 582/1991 Sb., zamítnuta žádost o vrácení přeplatku na pojistném na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti plátcí pojistného – žalobci za období březen – červen 2007. Odvolatel – žalobce napadl toto rozhodnutí odvoláním, protože ve výroku nebyla uvedena všechna ustanovení, podle kterých bylo rozhodnuto, OSSZ Zlín zdůvodnila rozhodnutí odkazem na vyřešení předběžné otázky podle ní v obdobné právní věci a podle ní zdůvodnila své zamítavé rozhodnutí na základě rozhodnutí NSS v naprosto odlišné věci jiného plátce a v dalším v odvolání odvolatel vyjadřuje nesouhlasné stanovisko se závěry v rozsudku č.j. 4 Ads 120/2009-88 ze dne

25.2.2010, protože se týká jiné situace a nevztahuje se na odvolatele. K první námitce žalovaná uvedla, že označením ust. § 104a zák. č. 582/1991 Sb., byl jasně stanoven předmět řízení a výrok rozhodnutí je jasný a srozumitelný, s odůvodněním tvoří jednotný celek a je dostatečně určité. Výsledek řízení o kasační stížnosti ve věci sp. zn. 4 Ads 120/2009, v níž byla řešena právní otázka ohledně vyměřovacího základu organizací a malých organizací v souvislosti se zákonem č. 589/1992 Sb., v jeho znění od 1.1.2007 do 30.6.2007 významně ovlivnil posouzení právních otázek v projednávané věci před správním orgánem. V daném případě toto rozhodnutí bylo předběžnou otázkou, má-li správní soudnictví plnit účinnou kontrolu veřejné správy. Judikatura obecných soudů má nezastupitelnou úlohu a plní svou roli pouze v případě, je-li ustálená, čemuž přispívá sjednocování judikatury, na kterou dbá Nejvyšší správní soud jako vrcholný soudní orgán ve věcech patřících do pravomoci soudu ve správním soudnictví. Pokud se týká procesního pochybení v usnesení ze dne 6.1.2010, kterým bylo přerušeno řízení o vrácení přeplatku za období 1-6 2007, aniž před tím došlo ke spojení zahájených řízení o vrácení přeplatku za období 1-2 a 3-6 2007, bylo toto napraveno v rámci odvolacího řízení nadřízeným správním orgánem a usnesení zrušeno. V odůvodnění odvoláním napadeného rozhodnutí se pak správní orgán zabýval jak jednotlivými procesními fázemi celého řízení, které v odůvodnění citoval, tak i hmotně právní stránkou věci a dostatečně zdůvodnil proč a na základě čeho bylo rozhodnuto. Žalovaná po přezkoumání napadeného rozhodnutí dospěla k závěru, že rozhodnutí orgánu prvního stupně bylo vydáno v souladu s právními předpisy. Na základě rozhodnutí NSS o kasační stížnosti v obdobné právní věci OSSZ Zlín učinila právní závěr, že žádosti nelze vyhovět, protože v období od 1.1.2007 do 30.6.2007 byly organizace a malé organizace poplatníky pojistného, měly povinnost platit pojistné za sebe, a proto jejich platební povinnost v tomto období nezanikla. Vyměřovací základ organizace a malé organizace v zákoně č. 589/1992 Sb., ve znění účinném od 1.1.2007 do 30.6.2007 bylo možné pomocí příslušných interpretačních postupů z ustanovení zákona stanovit natolik určitě, že o jeho vymezení nemohlo být žádných nejasností. Proto OSSZ Zlín žádost o vrácení přeplatku na pojistném za období leden – únor 2007 zamítla. Odvolací orgán dospěl k závěru, že předmětné rozhodnutí bylo vydáno na základě správně zjištěného stavu věci a v souladu s právními předpisy.

V žalobě žalobce setrval na svých názorech a stanoviscích sdělených v odvoláních OSSZ Zlín i odvolacímu orgánu. Vyslovil přesvědčení, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné. Domnívá se, že procesní rozhodnutí nemá náležitosti předepsané správním řádem a žalovaná tyto námitky bagatelizovala. Trvá na tom, že vydané rozhodnutí není správním aktem a má být zrušeno. Žalovaná dále neuvedla jaká předběžná otázka se vůči žalobci řešila a ke dni vydání rozhodnutí byla vyřešena, a proto považuje rozhodnutí o odvolání za nepřezkoumatelné. Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu není možné aplikovat na jeho případ, protože se zakládá na skutkově i argumentačně rozdílné věci, neboť se žalobce domáhá vrácení uhrazeného pojistného. Rozhodnutí NSS neřeší skutečnost, že odmítnutí vrácení části odebraného majetku žalobce je možné jen na základě zákona jednoznačného a vyhlášeného ve sbírce zákonů. V dané věci zákon neobsahoval v období 1-6 2007 povinnost platit pojistné pro absenci definice vyměřovacího základu a není úkolem žalobce, aby vlastní právní konstrukcí tuto povinnost dovozoval, neboť nemá jistotu, zda jeho právní výklad je správný. Správní výklad není správný pokud se dospěje k závěru, že povinnost platit pojistné lze dovodit výkladovými metodami. Potom by muselo platit, že v zákoně nemusí být vyměřovací základ definován vůbec, musí si ho plátcí výkladovými postupy odvozovat a zákon by nemusel být novelizován, aby od 1.7.2007 definici vyměřovacího základu obsahoval. Znamenalo by to velkou právní nejistotu plátce. Stát má

formulovat zákony natolik jednoznačně, srozumitelně, přesně a úplně, aby minimalizoval výkladové nejasnosti, v opačném případě se jedná o nepřípustnou libovůli zákonodárce. V zákoně o pojistném v období 1-6 2007 nebyl vyměřovací základ stanoven, veškeré platby nad rámec zákona jsou přeplatkem, který by měl být vrácen. Podle názoru žalobce je možný i výklad ve prospěch plátce, s tímto se však odvolací orgán žádným způsobem nevyrovnal, pouze odkázal na konstrukci vyměřovacího základu uvedenou v rozhodnutí NSS. Není tedy seznatelné, z jakého důvodu odvolací orgán výklad žalobce odmítl. V demokratickém státě by mělo být nepřípustné zvýhodňovat výklad v neprospěch žalobce a ve prospěch státu přesto, že ten je zodpovědný za text právní normy. Z odůvodnění musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Rozhodnutí o odvolání je nepřezkoumatelné, protože neobsahuje důvody odmítnutí právní argumentace žalobce. Navrhl proto, aby napadené rozhodnutí soud zrušil pro nezákonnost a nepřezkoumatelnost a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

Žalovaná ve vyjádření uvedla, že žaloba obsahuje takřka shodnou právní argumentaci, kterou plátce pojistného vyjádřil ve svých odvoláních. Podle žalované má napadené rozhodnutí i prvoinstanční rozhodnutí OSSZ Zlín všechny náležitosti rozhodnutí předpokládané správním řádem, jsou přezkoumatelná, zákonná a přesvědčivá, jsou v nich uvedena konkrétní hmotně právní i procesní ustanovení, podle kterých bylo rozhodováno a založena příslušnost správního orgánu k rozhodování a nelze souhlasit s názorem žalobce, že námitky k tvrzené nepřezkoumatelnosti rozhodnutí jsou žalovanou bagatelizovány. Žalovaná se v rámci odvolacího řízení plně ztotožnila se závěry prvoinstančního orgánu, uvedla proč rozhodnutí OSSZ Zlín nepovažuje za nepřezkoumatelné, tj. netrpí takovými vadami, které by mohly mít vliv na zákonnost rozhodnutí, včetně toho, co a proč bylo v rámci správního řízení považováno za předběžnou otázku a jaký byl procesní průběh řízení. V odůvodnění žalovaná jasně uvedla, že její právní názor je podpořen obecným názorem Nejvyššího správního soudu na danou problematiku, když zcela zásadní i pro posouzení dané věci byla znalost rozhodnutí NSS v obdobné věci sp. zn. 4 Ads 120/2009. Uvedla, že NSS má v systému správního soudnictví nezastupitelnou roli, když dbá na zákonnost a jednotu rozhodování krajských soudů i správních orgánů, které jsou vázány jeho názorem a právním posouzením situace. Proto správní orgán I. stupně vyčkal vyřešení předběžné otázky v rozhodnutí shora a učinil si právní názor v návaznosti na názor vrcholného soudního orgánu ve správním soudnictví. Žalovaná je přesvědčena, že rozsudek NSS č.j. 4 Ads 120/2009-88 ze dne 25.2.2010 je nutno považovat za předběžnou otázku a další rozhodování správních orgánů v obdobných věcech muselo být odvislé právě od zaujetí právního názoru NSS. Uvedený postup považuje za souladný se zásadami činnosti správních orgánů podle ust. § 2 - § 8 správního řádu. Žalovaná zdůrazňuje, že při hodnocení skutkového stavu v rámci své diskreční pravomoci plně respektovala obecný právní názor vrcholného soudního orgánu ve správním soudnictví ČR k dané problematice. Shrnula, že v období od 1.1.2007 do 30.6.2007 byly organizace a malé organizace poplatníky pojistného a měly povinnost platit pojistné za sebe a tato povinnost v tomto období nezanikla. Vyměřovací základ bylo možné v tomto období dle obecných interpretačních postupů stanovit natolik určitě, že o jeho vymezení jako části odpovídající úhrnu vyměřovacích základů zaměstnanců nemohly být žádné pochybnosti. Platební povinnost plátce pojistného nemohla v období shora zaniknout a pojistné odvedené žalobcem bylo odvedeno v souladu se zákonem. V důsledku tohoto nemohl vzniknout žalobci přeplatek na pojistném, proto je žádost nedůvodná, žaloba žalobce neopodstatněná a nedůvodná a žalovaná navrhl, aby soud žalobu zamítl.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Učinil tak bez nařízení jednání podle § 51 odst. 1 s.ř.s., když k takovému postupu obě strany sporu udělily souhlas. O věci usoudil následovně.

Podle žalobce žalovaná bagatelizovala jeho námitku týkající se náležitostí správního aktu předepsaných správním řádem. V napadeném rozhodnutí se žalovaná s touto námitkou vypořádala konstatováním, že v odvoláním napadeném rozhodnutí výroková část řešila předmět řízení, rozhodnutí obsahovala ustanovení, na základě něhož bylo rozhodováno (§ 104a zák. č. 582/1991 Sb.), čímž byl stanoven předmět řízení a výrok rozhodnutí zhodnotila jako jasný, srozumitelný, nepřipouštějící jiný výklad. Stejně jako žalovaná, tak ani soud neshledaly v napadeném rozhodnutí taková závažná procesní pochybení, která by měla za následek nezákonnost tohoto rozhodnutí. Námitka, že žalovaná neuvedla, jaká předběžná otázka se řešila a byla vyřešena, a proto je rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, není rovněž důvodná. Žalovaná ve svém rozhodnutí stejně jako prvostupňový správní orgán jasně a srozumitelně konstatovaly, že pro rozhodnutí o žádosti o vrácení přeplatku na pojistném je pro ně závazný právní názor Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 25.2.2010 č.j. 4 Ads 120/2009-88. Ani žalovaná, ani prvostupňový orgán nejsou kompetentní posuzovat právní názor Nejvyššího správního soudu v tomto rozhodnutí publikovaný, že v období od 1.1.2007 do 30.6.2007 byly organizace a malé organizace poplatníky pojistného a měly povinnost platit pojistné, protože jejich platební povinnost v tomto ohledu nezanikla, když vyměřovací základ v tomto období bylo možné pomoci příslušných interpretačních postupů z ustanovení citovaného zákona stanovit natolik určitě, že o jeho vymezení nemohlo být žádných nejasností. Uvedený právní názor byl předběžnou otázkou pro oba správní orgány a pokud ho aplikovaly při rozhodování o žádosti o vrácení přeplatku na pojistném, pak lze namítat, že projednávaná věc nemůže být řešena na základě tohoto názoru Nejvyššího správního soudu až v řízení před krajským, Nejvyšším správním a Ústavním soudem. Další námitka, v rámci níž žalobce vykládal a polemizoval s právním názorem Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 4 Ads 120/2009, by měla být posuzována v rámci probíhajícího řízení. Další žalobní námitka spočívající v úvahách o tom, kdo je zodpovědný za text zákona, jaký výklad právní normy je nepřipustný, zda v situaci, kdy nebyl v období 1-6 2007 vyměřovací základ stanoven jsou platby nad rámec zákona a jsou tedy přeplatkem, který by měl být vrácen spadá rovněž do kompetence posuzování vyšších soudů.

Jinak z obsahu žaloby, z vyjádření žalované k ní a z obsahu odůvodnění prvoinstančního i žalobou napadeného rozhodnutí lze dovodit, že předmětem sporu mezi oběma stranami je posouzení právní otázky, zda žalobci vznikl za období březen až červen 2007 přeplatek na pojistném, resp. zda byl v tomto období povinen pojistné platit, neboť zák. č. 589/1992 Sb., neobsahoval ustanovení, jež by výslovně stanovilo vyměřovací základ organizace a malé organizace. Žalobce se domáhá posouzení této otázky skrze námitky týkající se procesních pochybení ve správním řízení, nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, nezákonnosti prvostupňového rozhodnutí a polemiku s v žalobě uvedenými částmi rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25.2.2010, sp. zn. 4 Ads 120/2009. Je zřejmé, že žalobci je obsah tohoto rozsudku dobře znám.

Krajský soud konstatuje, že Nejvyšší správní soud je vrcholným soudním orgánem specializovaným výlučně pro oblast správního soudnictví, jako soud kasační dbá o zákonnost

a jednotu rozhodování krajských soudů a správních orgánů tím, že rozhoduje o kasačních stížnostech směřujících proti pravomocným rozhodnutím krajských soudů ve správním soudnictví. Jednu ze svých základních funkcí plní mimo jiné prostřednictvím Sbírky rozhodnutí, v níž jsou publikována vybraná nejvýznamnější rozhodnutí tohoto soudu mající povětšinou obecnou platnost. Citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25.2.2010, č.j. 4 Ads 120/2009-88 byl vybrán a publikován ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 2058/2010 a projednávajícímu soudu nepřisluší posuzovat právní závěry tohoto soudu v rozsudku uvedené. Právní otázky v rozhodnutí vyřešené jsou plně aplikovatelné pro rozhodování o žádosti o vrácení přeplatku na pojistném.

Krajský soud dále zjistil, že nemůže přehlédnout, že obdobnou problematikou, která je posuzována v projednávané věci soudem, se již zabýval Nejvyšší správní soud např. ve svém rozsudku ze dne 25.8.2011, č.j. 3 Ads 73/2011-74, kterým rozhodl o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 28.2.2011, č.j. 57 A 61/2010-39, kterým tento soud zamítl žalobu proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení, která zamítla odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí, jímž byla zamítnuta žádost o vrácení přeplatku na pojistném na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti za období leden – červen 2007. Nejvyšší správní soud se ve svém rozhodnutí ztotožnil s výkladem v rozsudku č.j. 4 Ads 120/2009-88 i ve věci týkající se přeplatku pojistného v otázce, že nařízení vlády č. 39/2007 Sb., nebylo aplikovatelné a soud jím nebyl při svém rozhodování vázán. Shodl se s tímto rozhodnutím i v tom, že na základě systematického a historického - teleologického výkladu lze dospět k závěru, že i pro období od 1.1.2007 do 30.6.2007 bylo možné náležitě stanovit výši vyměřovacího základu organizace a malé organizace navzdory neexistenci výslovné definice vyměřovacího základu organizace a malé organizace, když bylo možné tento pojem ze zákona č. 589/1992 Sb., ve znění účinném od 1.1.2007 do 30.6.2007 s potřebnou mírou určitosti vymezit jako částku odpovídající úhrnu vyměřovacích základů jejich zaměstnanců a o jeho vymezení nemohlo být žádných nejasností. Právní názory Nejvyššího správního soudu vyslovené v tomto rozsudku i v předchozím rozsudku č.j. 4 Ads 120/2009-88 jsou závazné i pro rozhodující soud, neboť posuzovaná věc je skutkově i právně totožná. Projednávající soud po posouzení neshledal, vázán závěry shora uvedenými vyplývající z posouzení obdobné věci Nejvyšším správním soudem, pochybení v napadeném rozhodnutí a posoudil žalobu jako nedůvodnou.

Soud proto ve smyslu ust. § 78 odst. 7 s.ř.s žalobu jako nedůvodnou zamítá.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1,2 s.ř.s., když úspěšná žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení ze zákona.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 25. května 2012

JUDr. Milada Haplová, v.r.
předsedkyně senátu